

Ανάστροφη ολική αρθροπλαστική ώμου: Ενδείξεις & οφέλη

Onmed

Τρίτη, 29 Απριλίου 2025 17:29

Γράφει ο **Παναγιώτης Πάντος**, Ορθοπαιδικός Χειρουργός, Διευθυντής Τμήματος Άνω Άκρου, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

Η άρθρωση του ώμου είναι εξαιρετικά ευκίνητη, η ανεμπόδιστη κίνηση της οποίας εξαρτάται από την αρμονική συνέργεια των οστών, των τενόντων και των μυών. Πολύ βασικό ρόλο στην ομαλή κίνηση του ώμου διαδραματίζουν οι τένοντες που σχηματίζουν το λεγόμενο στροφικό πέταλο του ώμου.

Εάν ωστόσο οι τένοντες αυτοί έχουν υποστεί ανεπανόρθωτη βλάβη, ο μηχανισμός στήριξης και ανύψωσης του άνω άκρου διαταράσσεται σημαντικά, με αποτέλεσμα την εμφάνιση λειτουργικών περιορισμών και πόνου. Εάν η κατάσταση αυτή συμπληρώνεται από φθορά κι εκφύλιση των αρθρικών επιφανειών, τότε το ζήτημα περιπλέκεται ακόμη περισσότερο. Εδώ όμως έρχεται να βοηθήσει, σε προχωρημένες περιπτώσεις, η ανάστροφη ολική αρθροπλαστική ώμου. Η επέμβαση αυτή έχει σχεδιαστεί για να αντιμετωπίζει αυτές τις προκλήσεις, ιδιαίτερα όταν η κλασική ολική αρθροπλαστική ώμου δεν είναι επαρκής.

Τι είναι η ανάστροφη ολική αρθροπλαστική ώμου;

Η ανάστροφη ολική αρθροπλαστική ώμου είναι μια εξειδικευμένη χειρουργική τεχνική, σχεδιασμένη για την αποκατάσταση σοβαρών βλαβών της άρθρωσης του ώμου, ιδιαίτερα όταν το στροφικό πέταλο είναι ανεπαρκές ή έχει υποστεί μη αναστρέψιμες ρήξεις. Σε αντίθεση με την ανατομική προσέγγιση, στην οποία τα εμφυτεύματα τοποθετούνται σύμφωνα με τη φυσιολογική δομή του ώμου, στην ανάστροφη ολική αρθροπλαστική ώμου αντιστρέφεται η θέση της τοποθέτησής τους.

Στην παραδοσιακή ολική αρθροπλαστική, η κεφαλή του βραχιονίου αντικαθίσταται με μεταλλικό εμφύτευμα και η ωμογλήνη με ένα εμφύτευμα από πολυαιθυλένιο, ώστε να αναπαράχθει η φυσιολογική ανατομία και εμβιομηχανική της γληνοβραχιονίας άρθρωσης. Ωστόσο, στην ανάστροφη εκδοχή, αλλάζει εντελώς η φιλοσοφία της αντικατάστασης: στην ωμογλήνη τοποθετείται μια "σφαίρα" και στο άνω άκρο του βραχιονίου μια κοίλη επιφάνεια (υποδοχή). Η αντιστροφή αυτή στοχεύει στην ενίσχυση της σταθερότητας της άρθρωσης και επιτρέπει αποτελεσματική ενεργοποίηση του δελτοειδούς μυός για την ανύψωση του άνω άκρου, ακόμα και όταν οι μύες του στροφικού πετάλου αδυνατούν να εκπληρώσουν το ρόλο τους. Η τεχνική αυτή αναπτύχθηκε τη δεκαετία του '80 και σήμερα αποτελεί τη συνηθέστερη τεχνική αρθροπλαστικής του ώμου, ιδίως σε ασθενείς άνω των 70 ετών.

Πότε επιλέγεται η τεχνική αυτή;

Η συγκεκριμένη μέθοδος συνιστάται σε περιπτώσεις που ο ασθενής πάσχει από:

- Εκφυλιστική αρθρίτιδα ώμου με συνοδές ρήξεις του στροφικού πετάλου.
- Χρόνιες, μη επανορθώσιμες ρήξεις του στροφικού πετάλου.
- Σοβαρά ενδαρθρικά κατάγματα σε ηλικιωμένους, όπου η ανατομική αποκατάσταση είναι αδύνατη.
- Αποτυχημένες προηγούμενες αρθροπλαστικές (αναθεωρήσεις).
- Μολύνσεις ή χαλάρωση προηγούμενων προθέσεων.

Λειτουργία και εμβιομηχανικά πλεονεκτήματα

Με την αντιστροφή των αρθρικών επιφανειών, το κέντρο περιστροφής της άρθρωσης μετατοπίζεται προς τα έσω και κάτω. Αυτό επιτρέπει στον δελτοειδή μυ να "σηκώνει" το βάρος της κίνησης, προσφέροντας τη δυνατότητα ανύψωσης και απαγωγής του άνω άκρου, χωρίς την ανάγκη λειτουργίας του στροφικού πετάλου.

Τα βασικά πλεονεκτήματα της τεχνικής αυτής περιλαμβάνουν:

- Σημαντική ανακούφιση από τον χρόνιο πόνο.
- Βελτίωση της κινητικότητας του ώμου.
- Δυνατότητα αποκατάστασης ακόμη και σε πολύπλοκες περιπτώσεις.

Χειρουργική διαδικασία

Η επέμβαση πραγματοποιείται υπό γενική αναισθησία και διαρκεί περίπου 60 με 90 λεπτά. Ανάλογα με τη γενική κατάσταση του ασθενούς και την πολυπλοκότητα της περίπτωσης, ο χρόνος της επέμβασης μπορεί να μεταβληθεί. Συνήθως χρησιμοποιείται και περιοχική αναισθησία για καλύτερο μετεγχειρητικό έλεγχο του πόνου.

Υλικά εμφυτευμάτων

Οι προθέσεις που χρησιμοποιούνται είναι κατασκευασμένες από υψηλής αντοχής υλικά όπως τιτάνιο, κοβάλτιο-χρυσό, πολυαιθυλένιο και κεραμικά. Τα κεραμικά θεωρούνται από τα πιο προηγμένα υλικά με εξαιρετική διάρκεια ζωής και ανθεκτικότητα.

Μετεγχειρητική νοσηλεία και αποκατάσταση

Ο ασθενής παραμένει στο νοσοκομείο συνήθως για 1 ημέρα. Από την τρίτη μετεγχειρητική ημέρα είναι συνήθως σε θέση να αυτοεξυπηρετείται, ενώ εντός της πρώτης εβδομάδας μπορεί να επιστρέψει προοδευτικά σε απλές καθημερινές δραστηριότητες.

Μακροπρόθεσμα αποτελέσματα και επιτυχία

Η μακροχρόνια επιτυχία της ανάστροφης αρθροπλαστικής είναι εντυπωσιακή, με ποσοστά που αγγίζουν το 90-95% σε βάθος δεκαεπταετίας. Ετήσιοι επανέλεγχοι με ακτινογραφίες είναι απαραίτητοι για την παρακολούθηση της πρόθεσης.

Γενικά, η ανάστροφη ολική [αρθροπλαστική ώμου](#) αποτελεί την ενδεδειγμένη επιλογή για ασθενείς που παρουσιάζουν όχι μόνο εκτεταμένη βλάβη των αρθρικών επιφανειών του ώμου, αλλά και των τενόντων και μυών του στροφικού πετάλου. Με υψηλά ποσοστά επιτυχίας, άμεση ανακούφιση από τον πόνο και εντυπωσιακή αποκατάσταση της λειτουργικότητας της άρθρωσης, αποτελεί μια άκρως επωφελή τεχνική αντιμετώπισης σύνθετων παθολογιών του ώμου, ειδικά όταν οι συμβατικές μέθοδοι δεν είναι ιδιαίτερα υποσχόμενες.

Παναγιώτης Πάντος, Ορθοπαιδικός Χειρουργός, Διευθυντής Τμήματος Άνω Άκρου, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών